

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1 łam.) lub jego miejsce 10 gr.

# KROTOSZYŃSKI

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1 łam.) lub jego miejsce 10 gr.

# ORĘDOWNIK POWIATOWY

WYCHODZI w ŚRODY; SOBOTY

Administracja i Redakcja: Drukarnia Krotoszyńska — Krotoszyn, ul. Florjanska 1, Telefon 164.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 39.

Sroda, dnia 2-go marca 1938 r.

## Dział nieurzędowy.

# Potężna wymowa cyfr to najlepszy bodziec do dalszej pracy.

Cyfrы, podawane przez statystykę, dopiero wtedy nabierają plastyki i siły przekonywującej, gdy można je ze sobą porównywać i zestawiać. Jeżeli np. słyszemy, że w jakiejś dziedzinie produkcji wytworzono tyle a tyle towaru, to — niewiele jeszcze z tego wiemy. Ale jeżeli równocześnie stwierdzimy, że w porównaniu z produkcją w poprzednim jakimś okresie, lub z obcą konkurencją, mamy taki a taki rezultat, to cyfra nabiera jakby „rumieńca życia“, daje nam możność właściwej oceny bądź postępu, bądź zastój.

Dlatego też ze statystyką dzieją się różne historie i różne „triki“, które zabarwiają lub odbarwiają w całość wykazów statystycznych.

Zależy to właściwie od skali porównawczej, od sposobów zestawienia w czasie dwu cyfr, dotyczących jednego zagadnienia.

Przeważnie skala porównawcza jednego roku jest zbyt krótka, by mogła być miarodajna. Zestawienie rezultatów roku ostatniego z poprzednim stanowi zbyt krótki okres obserwacji, by się na nim można było oprzeć. Raczej właściwie jest zatem opierać się na jakimś czasokresie, któryby był przez coś bardzo charakterystyczny, a równocześnie pozwalał na sprawdzenie cyfr w szerszej i dalszej skali.

Tak też postąpił ostatnio Führer Trzeciej Rzeszy, Adolf Hitler. W swej mowie przed Reichstagem obwieścił światu osiągnięcia gospodarcze Niemiec, biorąc za punkt wyjścia i jako skalę porównawczą okres pięcioletni: od r. 1932 do końca 1937.

Miał oczywiście pełne prawo do takiego zestawienia, do użycia tej skali porównawczej. 30 stycznia 1933 r. objął pełnię władzy w Niemczech; koniec r. 1932 i początek r. 1933 był niewątpliwie przełomowy dla Rzeszy.

Zestawienia cyfrowe, w ciągu przeszło godzinny padające z ust Adolfa Hitlera na trybunie Reichstagu, a dotyczące różnych dziedzin życia gospodarczego i społecznego Niemiec, zaimponowały światu. W świetle ich bowiem widoczny jest wielki postęp na przestrzeni ostatnich lat 5-ciu:

Wiece np. — by zacytować kilka tylko przykładów — wkłady w niemieckich instytucjach oszczędnościowych wzrosły z 11,4 miliardów marek w 1932 do 16,1 miliardów marek w r. 1937. Wydobycie węgla kamiennego z 104,7 milionów ton rocznie na 184,5 miln. ton. Produkcja stali z 9 600 miln ton do 19, 07, produkcja surowki żelaznej z 1,3 miln. ton do 9,6 miln. ton itd. itd.

Jako punkt wyjścia obrał Hitler rok 1932, jako chwilę, w której poczynił zestawienia. koniec roku 1937.

Lecz co to znaczy rok 1932? Stanowi on nie tylko rok przełomowy dla Niemiec, ostatni rok „republik weimarskiej“, po którym rozpoczyna się era rządów partii narodowo-socjalistycznej — ale równocześnie i rok przełomowy w gospodarce światowej. Był to rok, w którym światowy kryzys osiągnął „dno“. W jednych państwach to „dno kryzysu“ przypada na kilka miesięcy wcześniej — ale jest to moment przełomu w sytuacji gospodarczej świata, moment, w którym rozpoczyna się powolny „marsz ku górze“, to co określamy mianem „odbijania się od dna kryzysu“. I dlatego też każde zestawienie z rokiem 1932 daje wskaźnik, czy i jak dalece gospodarka państwowa i prywatna, produkcja i zbyt, odbiły się od tego dna, od najniższego poziomu kryzysowego.

Tak się złożyło, że w kilka dni potem, po sprawozdaniu z gospodarczych osiągnięć pięcioletnia, danego przez kanclerza Hitlera w Reichstagu, nasz sternik nawy gospodarczej, wicepremier inż. Eug. Kwiatkowski, również przed forum parlamentarnym zdał sprawę z naszej sytuacji gospodarczej, spinając jakby kłama dyskusją budżetową przemówieniem swym tuż przed uchwaleniem preliminarza budżetowego na rok obecny.

Wicepremier Kwiatkowski jednak był uderzająco skromny. Jako mierznik, jako skalę porównawczą wziął nie r. 1932, a wiec rok najgorszy, rok „dna kryzysu“ — lecz r. 1928, a więc rok szczytowy przedkryzysowej koniunktury, rok najlepszy. Oczywiście rezultat takiego zestawienia musiał być — że się tak wyrazimy — mniej malowniczy, niż skala porównawcza, zastosowana przez kanclerza

Rzeszy, mniej frapująca i mniej na zewnątrz imponująca. Bo zestawienie dwu... dobrych okresów nie jest identyczne z tym, kiedy się bierze za punkt wyjścia okres najgorzszy i porównuje z do-brym...

Ale gdybyśmy byli mniej skromni, niż inż. Kwiatkowski i jako „tertium comparationis“ wzięli te same lata, którymi Hitler posłużył się do zobrazowania przed światem rozwoju gospodarczego Niemiec, a więc pięcioletnie ostatnie od „dna kryzysu“ do obecnej chwili — to niewątpliwie również i nam taka skala porównawcza przydałaby się, byśmy sobie mogli zdać sprawę, czy i w jakim stopniu i rozmiarach odbiliśmy się od „dna kryzysu“.

Spróbujmy — w kilku przykładach i to tych samych, które via Reichstag ogłoszono w Niemczech światu — podać kilka cyfr, dotyczących najbardziej zasadniczych dziedzin gospodarczych.

A więc: wkłady w P. K. O. z 628 milionów zł. w r. 1932 podskoczyły w r. 1937 na 1.037 milionów... I w tej samej proporcji w innych naszych instytucjach oszczędnościowych.

A więc: zbyt węgla na cele przemysłowe wynosił w r. 1932 przeciętnie miesięcznie 632 tys. ton. w r. 1937 podniósł się do 1.001 tys. ton...

A więc produkcja surowki żelaza z 17 tys. ton miesięcznie w r. 1932 wzrosła się do 60 tys. ton miesięcznie w r. 1937. Podskoczyła zatem do 350%!!

Stali produkowaliśmy w r. 1932 przeciętnie miesięcznie 47 tys. ton. W roku 1937 już 121 tys. ton miesięcznie. Wiece również trzy razy tyle.

Cement w r. 1932 został wyprodukowany w ilości 30 tys. ton miesięcznie. W r. 1937 już w ilości 107 tys. ton. Zatem niemal czterokrotna zwyżka produkcji.

Produkcja energii elektrycznej wzrosła ze 172 miln. KWh w r. 1932 do 280 miln. w r. 1937.

Wskaźnik wydobycia dziennego rudy żelaznej, który w r. 1932 wynosił 11,0 podskoczył w r. 1937 do 111,1, a zatem do 1000%!!

Takie cyfry otrzymujemy, gdy jako skalę porównawczą obieramy — podob-

nie jak to uczynił Adolf Hitler — rok 1982 i rok ostatni. I tą skalą mierzyć chcemy osiągnięcia na niwie gospodarczej.

Oczywiście takie zestawienia czynimy

nie gwoi imponowania komukolwiek i nie upajania się już osiągniętymi sukcesami.

Są one jednak nam potrzebne, by wnieść element otuchy w naszą rzeczy-

wistość gospodarczą i społeczną, by stanowiące bodziec do tym energiczniejszej dalszej zwartej pracy.

—o—

## Słomiany ogień w naszym życiu codziennym.

Dużo się już mówiło i pisało o t. zw. „słomianym ogniu“ Polaków, o płomiennym zapale, który nas ogarnia u progu jakiegoś wielkiego zadania, a który kurczy się i maleje jak nakłuty szpilką balonik, często jeszcze zanim przystąpimy do realizacji zamierzonego dzieła.

Historia nasza — od dawniejszych czasów — opfituje w olbrzymie ilości tego rodzaju przykładów. Wielkie zwycięstwa i triumfy wojenne pozostawały niewyżyskane, ofiary szły na marne. Właśnie ten „słomiany ogień“ był przyczyną, że chociaż w decydującej chwili Polacy stawali zawsze na wysokości zadania, to jednak, gdy przechodzili do wyśnięcia korzyści z odniesionego triumfu — już wszyscy zajęci byli czym innym.

Wiemy o tym doskonale i doskonale zdajemy sobie z tego sprawę — przeważnie jednak dopiero wówczas, kiedy już jest zapóźno... Zapomina się też chętnie o istotnych przyczynach tej naszej narodowej przywary...

Charaktery formują się nie tylko w ogniu wielkich wydarzeń, ale przede wszystkim w codziennych, szarych zdarzeniach powszedniego dnia. Wielkie wydarzenia nie są przeważnie próbą hartu, często lekcją, z której trzeba umieć wyciągnąć odpowiednią naukę — ale wychowywać musimy się codziennie, stale. Aby być gotowi, gdy przyjdzie dzień wielkiej próby...

Dlatego nie jest wcale obojętne jak zachowujemy się w naszym życiu codziennym, każdy na swoim podwórku. Uderzmy się w piersi i zamiast zlorzeczyć wadom naszej zbiorowej psychiki, zastanówmy się chwilę nad przejawami „słomianego ognia“ w naszych prywatnych poczynaniach. Jesteśmy narodem, tubularnym się w tradycjach, każdą rocznicę — nie taką wielką ogólnonarodową, ale nasze małe prywatne rocznice — obchodzimy z wielkim namazowaniem. Każdy Nowy Rok, każdy rozpoczęty rok naszego życia stanowią dla nas jakby zamknięcie jednego okresu i początek nowego. Ież to wówczas podejmujemy pięknych postanowień, iież to wówczas mówimy sobie — tych tak typowych dla naszego myślenia — „już nigdy“. Gdybyśmy połowę choćby tych noworocznych, czy urodzinowych postanowień wykonali, staliibyśmy się społeczeństwem doskonałym.

Niestety, prawie zawsze kończy się na postanowieniach. Nazajutrz już zapominamy o zaprzysiężonym sobie samemu „już nigdy“ i wracamy do starych, wygodnych przywar. Czy nie lepiej byłoby podejmować mniej kategoryczne postanowienia, ale za to rzeczywiście ich dotrzymywać?

A iież to razy, zabierając się do wykonania jakiegoś postanowionego i podjętego zadania, zawracamy w pół drogi, tłumacząc sobie, że przecież to nie jest snoum takie ważne, że świat się nie zawali i t. p.

Otoż to właśnie! Nie dokonamy nigdy rzeczy wielkich, o ile nie nauczymy się rozumieć, że niema rzeczy nieważnych, że właśnie sprostanie tym małym nie-

ważnym zadaniom urabia w nas odpowiednią atmosferę psychiczną, która jedynie może nam zapewnić sukces w wielkich przedsięwzięciach.

Nie zapominajmy, że przejawy psychiki zbiorowej, które odgrywają decydującą rolę w życiu narodów, są tylko wypadkową psychiki każdego poszczególnego obywatela. Człowiek, który umie się

znaleźć w potocznym życiu, który potrafi według własnej woli pokierować drobnymi wypadkami, dotyczącymi własnych jego spraw prywatnych, potrafi również stawić czoła wielkim historycznym wydarzeniom, a naród złożony z takich obywateli wyjdzie zwycięsko z każdej sytuacji.

—o—

## Zadłużenie wewnętrzne i zagraniczne Polski.

Stan długów Państwa Polskiego - według danych Głównego Urzędu Statystycznego - w dniu 1 października roku ubiegłego przedstawiał się następująco: zadłużenie wewnętrzne skarbu państwa w porównaniu do stanu przed rokiem wzrosło z 1,7 miliardów zł. do 2,1 miliardów zł. Pożyczki emisyjne wzrosły o blisko 0,4 miliard. złotych do kwoty ponad 1,7 miliardów zł.

Na inne długi wewnętrzne przypada 0,4 miliardy zł. w tym na bezprocentowy kredyt w Banku Polskim 90 milionów zł., który w końcu roku ubiegłego uległ zmniejszeniu o 10 milionów zł.

Należy zaznaczyć, że w okresie od 1 kwietnia roku ubiegłego do 31 maja r.b. ministerstwo skarbu przeprowadza kon-

wersję znajdujących się w Polsce zagranicznych pożyczek dolarowych na 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub>% pożyczkę wewnętrzną.

Długi zagraniczne skarbu państwa zmniejszyły się o blisko 290 milionów zł. Stan zadłużenia emisyjnego wynosił 548,9 miln. zł. wobec 743,6 miln. zł. przed rokiem.

Długi wobec rządów państw obcych zmniejszyły się o 165 miln. zł. do 1,7 miln. zł.

Zadłużenie wobec rządu Stanów Zjednoczonych A.P. wynosi ponad 1 miliard złotych, wobec Francji — 0,4 miliardy zł. i wobec Wielkiej Brytani — 0,1 miliard. złotych.

Długi polikwidacyjne utrzymują się na poziomie 0,3 miliarda złotych-

## Składanie zeznań o dochodzie.

W związku ze zbliżającym się terminem składania zeznań o dochodzie z działu I ustawy, który dla osób fizycznych upływa z dniem 1 marca r. b. włącznie, wyjaśnić należy, że dotychczasowe przepisy, normujące na kim ciąży obowiązek składania zeznań, uległy zmianie i że według obecnie obowiązujących przepisów w roku bieżącym obowiązany jest do złożenia zeznań o dochodzie każdy, kto w ciągu roku ubiegłego osiągnął dochód przewyższający 1.500 zł. bez względu na to, z jakiego źródła dochód jego wplynał.

Od obowiązku tego zwolnieni są jedynie drobni płatnicy, którzy osiągnęli dochody wyłącznie z małych domów mieszkalnych (do 12 izb), z drobnych przedsiębiorstw (kat. III, IV i V handl. i VII i VIII przem.) oraz z mniejszych gospodarstw rolnych (do 50 ha, a na obszarze województw wschodnich do 100 ha), no i oczywiście wszystkie osoby, których źródłem utrzymania były uposażenia służbowe i wynagrodzenia za najemną pracę.

Płatnicy, którzy prowadzą prawidłowe lub uproszczone księgi handlowe, obowiązani są złożyć zeznanie o dochodzie także i w tym przypadku, gdy osiągnęli dochód niższy niż 1.500 zł. rocznie lub nawet gdy podnieśli stratę.

A więc w roku bieżącym obowiązane są do składania zeznań również osoby, które w latach ubiegłych były wolne od tego obowiązku, np. kapitaliści, osoby

cierpiące dochód z pracy literackiej lub dziennikarskiej i t.p.

Dla płatników (osób fizycznych), prowadzących księgi handlowe lub gospodarzące termin składania zeznań nie został w roku bieżącym przesunięty, jak to miało miejsce w latach ubiegłych, płatnicy ci obowiązani są składać zeznanie w terminie ogólnym (do dnia 1 marca r.b.). Jedynie osobom, które prowadzą księgi i nie mogą złożyć zeznań w terminie (np. z powodu niezamknięcia ksiąg) termin ten może być na podaniu wniesione do właściwych urzędów skarbowych (z opłatą stemplową w kwocie 3 zł.) odroczone do dn. 1 kwietnia r.b., przy czym urzędy skarbowe podania osób prowadzących księgi handlowe z reguły będą uwzględniały.

Jednocześnie ze złożeniem zeznania należy wpłacić do kasy skarbowej połowę podatku przypadającego od zeznania dochodu. Skala podatkowa oraz objaśnienia co do tego zawarte są na ostatniej stronie formularza zeznania o dochodzie.

Formularze te można otrzymać bezpłatnie i bez żadnych trudności w każdym urzędzie skarbowym, gdzie również można uzyskać szczegółowe informacje co do sposobu wypełnienia zeznania. Osoby które wbrew obowiązkom nie złożyły w przepisany termin zeznań o dochodzie, narażają się, oprócz innych konsekwencji podatkowych, na grzywnę w wysokości do 500 złotych.

Zeznanie należy składać w kancelariach właściwych urzędów skarbowych, bądź też przesyłać do urzędów listem poleconym.

# B. PREZ. HERBERT CLARK HOOVER W POLSCE.

Przybywającemu do Polski w dniu 10 marca roku b. znakomitemu politykowi i działaczowi społecznemu amerykańskiemu, byłemu prezydentowi Herbertowi Hoover'owi przygötownie społeczeństwo polskie serdecznie przyjęcie. Mimo, iż b. prezydent Hoover odbywa podróż po Europie w charakterze najzupełniej prywatnym, zbyt żywo jeszcze w pamięci społeczeństwa wielu krajów europejskich stoją jego zasługi na polu niesienia pomocy znikomym wojną dotkniętym i dzieciom, ażeby nie przyjąć szlachetnego dobroczyńcy tak, jak na to w pełni zasłużył swą słynną akcją charytatywną.

Jak się dowiaduje Agencja „Iskra“ b. prezydent Hoover przybędzie w dniu 10 marca rb. do Poznania, gdzie uroczystość na jego cześć organizuje Uniwersytet Poznański, którego b. prezydent jest doktorem honoris causa.

Dzień 11 ty. marca rb. spędzi b. prezydent Hoover w Krakowie, gdzie nadane mu będzie obywatelstwo honorowe królewskiej stolicy Rzeczypospolitej.

Do Warszawy przybędzie b. prezydent Hoover w dniu 12-ty. marca rb. i pozostanie do wieczora dnia 13 go, poczem odjedzie do Finlandii, zaproszony przez prezydenta Republiki Finlandzkiej pana Kallio.

Program pobytu b. prezydenta Hoover'a w Warszawie opracowany będzie w ciągu nadchodzącego tygodnia przez specjalny komitet obywatelski. Przewidywane jest m. in. przyjęcie znakomitego gościa amerykańskiego przez najwyższe czynniki państwowe.

Herbert Clark Hoover, ur. w roku 1874, z wykształcenia inżynier, odgrywał od wczesnej młodości wybitną rolę w przemyśle amerykańskim i w partii

republikańskiej. Organizował szereg zakładów metalurgicznych amerykańskich w państwach Europy, Azji i Afryki. Podczas wojny stanął na czele amerykańskiego komitetu niesienia pomocy dzieciom w krajach, toczących wojnę (American Relief Administration).

W 1919 ym roku przebywał przez czas dłuższy w Europie, kierując akcją tego komitetu. Bawił przez pewien czas również w Polsce. W okresie 1929 do 1933 r. był prezydentem Stanów Zjednoczonych Am. Półn. ustępując miejsca obecnemu prezydentowi Rooseveltowi.

## Zasięg terytorjalny działalności cechów.

Dotychczas do ożywienia działalności cechów, związek izb rzemieślniczych po uzyskaniu aprobaty ministerstwa przemysłu i handlu rozesłał do wszystkich izb rzemieślniczych okólnik, w którym wyjaśnił, że w zasadzie okręg działalności cechu rozciąga się na obszar jednego powiatu administracyjnego, niemniej jednak cechy mogą za zgodą wojewódzkiej władzy przemysłowej rozciągnąć swą działalność również i na inne powiaty.

Warunkiem rozciągnięcia działalności cechu na inne powiaty jest zaznaczenie w statucie cechu, iż obejmuje on zasięgiem swego działania obszar, na którym ma powstać filia lub delegatura cechu.

W ten sposób cechy, działające obecnie głównie na terenie większych miast, będą mogły tworzyć swoje filie lub delegatury w mniejszych ośrodkach, co ze względu na rozwój organizacji cechowych należy uważać za wysoce pożądane.

## Powstanie centrali handlu mięsem.

Dnia 29 stycznia r. b. odbyło się ze-

branie konstituujące nowej centrali dla handlu inwentarzem rzeźnym i mięsem. Centrala powstała w formie spółki z odpowiedzialnością ograniczoną pod firmą „Rolnicza Spółka Mięsa“.



Udziałowcami jej są spółdzielnie rolnicze, zajmujące się sprzedażą inwentarza rzeźnego oraz Państwowy Bank Rolny.

ADAM NASIELSKI.

## PRZYGODA AMATORA

POWIEŚĆ.

53

Nasamo wspomnienie tych słów szarpał się gwałtownie i napróżno. Nie, krzyżezed niema celu, bo zaraz przyjdzie ten facet ze strzykawką i gotowe. My, lekarze... Dranie, psiakrewni! — nie lekarze...

Przymknął oczy i przez chwilę nie myślał, póty szmer w rogu, gdzieś obok, bardzo blisko, zwrócił jego uwagę. Ktoś był w pobliżu. Jakiś człowiek... napewno. Ale kto!

— Ani pary z zęby, panie nadinspektorze. Zareź będę. Stop...

No tak! — Józiek Bielak, któżby inny! Jak mógł o nim zapomnieć do tego stopnia, że nie wspomniął o powierzonej mu misji w „raporcie“ listowym. Widocznie nie przywiązywał do tego większej wagi a jednak... Coś błysnęło, zapalka. Zbigniew od razu odzyskał koncentrację.

— Nie pal światła, Józiek. Najpierw zwolnij mnę.

— Zaraz skapowałem, że pan inspektor jest skrępowany. Już się robi. Ale się zmachał. Poszło! Śmignąłem przez plot, jak o tycze.

— Jak mnie znalazłeś?

— Potem opowiem, teraz nie czas. I musimy wypić brudzia, jak pan podinspektor do mnie na ty. Bo mnie wypada bez tego.

Poczuł dotyk szorstkich dłoni na przegubach i w kostkach i wciągnął duży

haost powietrza z ogromnej radości, że jest wolny, to znaczy może posunąć się swobodnie. W ciemnościach wymacał rękę gazeciarza i ścisnął ją mocno, z całego serca.

— Zjawili się jak opatrność. Deus ex machina, ale w samą porę.

— Szkoda gadać, panie nadkomisarzu. Z maszyną nic. Zabrali ją do garażu i będziemy musieli dymać na piechotkę — jeżeli wogóle stąd wylizimy. Ja, jak ja — ale pan komisarz. Uwaga...!

Zbigniew wstał i dopiero teraz zrozumiał jak jest osłabiony. Ledwo trzymał się na nogach i gdyby nie Józiek — musiał przytrzymać się jego ramienia, aby nie upaść.

— Głodny jestem.

— Mam tu jakiś obwarzanek. Nie zdążyłem go zjeść. Podzielimy się. Fifty — fifty.

— Dawaj.

Stwierdził najęzycznie jak to smakuje po przymusowym głodzie, zwykły, suchy obwarzanek za pięć groszy. — Próbował skupić się. Trzeba koniecznie wykorzystać sytuację. Drugi raz taka może się nie nadarzyć. Ale jak działać, kiedy mięśnie odmawiają posłuszeństwa. Nadomiar w każdej chwili może tu ktoś nadejść.

— Cicho, Józiek — podszedł do drzwi i przekręcił klucz dwukrotnie. Teraz mogą wytrzymać krótkie obciążenie a w razie czego wszczać alarm wokalny i ryceć co siły w piuach. Może ktoś usłyszy.

Józiek podprowadził go do okna. — Niech pan oddecha, to pomaga. Jakiem

służył w syberyjskim osiem dwa — to też tak było. Zmachał się człowiek w marszu z pełnym obciążeniem, kuchnia gdzieś utkwiała na tyłach i głód jak symfonia. Pełny oddech, jeszcze go raz.

Istotnie pomogło lecz niebardzo. Stojąc przy oknie rozejrzał się w poszukiwaniu za drabiną.

— Po rynnie wlałem, panie szefie. Ja to umiem. Nie z jednego pieca chleb się jadało.

— Chleb... — westchnął Zbigniew. Odwrócił się i usiadł na łóżku. Potrafił jakiś gładki przedmiot i szklanka upadła z brząkiem na ziemię. Obaj zniemożliwili w oczekiwaniu — jednak widocznie nikt nie dosłyszał. I nie wyszło to na złe — na krześle obok łóżka stała taca z jedzeniem. Kawa, bułki, masło, jajka, szklanka z mlekiem rozlała się — miał Józiek też zorientował się natychmiast.

— Rany, cała gastronomia. No, zaiwaniamy, a potem przyskamy, bo tu gorąco. Oni mają psy na dole, buldogi. Ledwo im szłem.

Zjedli wszystko. Józiek wprawdzie ociągał się, ale miał niezgorzysy spust i po pięciu minutach z gastronomii zostały okrucy.

— Która teraz godzina.

— No, głucha ciemność, panie podkomisarzu. Nikt nie powinien przyjść. Byle tylko nie h laować.

Opowiedział pokrótce jak to śledził owego rudego lebiegę, poszedł zanim do jakiejś knajpy, czekał pod drzwiami, potem tropił go na wybrzeżu kościuszkowskim, gdzie ruda oferma spotkała się z innym i tu przyjechali. Cdn.

## Zamówienie na budowę statku dla „Żegluga Polska”.

Trwające już od pewnego czasu pertraktacje pomiędzy „Żegluga Polska” Sp. Akc. a Stocznia Gdynią w sprawie zlecenia na budowę statku o nośności 1.250 tonn dobiegają już końca. Zasadniczo wszystko już jest uzgodnione i w najbliższych dniach należy się spodziewać podpisania umowy.

Statek ten o sile maszyn 850 K. M. będzie rozwijał szybkość 11 węzłów. Wymiary statku są następujące: długość 67 mtr. szer. 10,7 mtr. wys. do górnego pokładu 6,6 mtr. Będzie on przeznaczony do obsługi linii Bałtyckiej, na której przewozi się głównie towary drobnicowe i dla tego statek będzie podzielony na międzypokłady. Równocześnie dla zabezpieczenia od lodów dziób statku otrzyma specjalne wzmocnienie przeciwlodowe.

## Import ziemniaków Polskich do Argentyny.

Import ziemniaków konsumcyjnych z Polski do Argentyny nie dał w tym roku należytych rezultatów z powodu zbyt wysokich cen w porównaniu do oferowanych przez konkurencję. Obecnie sezon zakupów został już zakończony.

Z sadzeniaków importowano polskie sadzeniaki „Bagis”. W wypadku zaofiarowania większych ilości tego gatunku, niewątpliwie znalazły by one w Argentynie zbyt.

Należy się spodziewać, że jeżeli warunki klimatyczne w najbliższym sezonie będą odpowiednio korzystne, to wzrośnie znacznie produkcja ziemniaków w Argentynie w przyszłym roku w związku z importem większych ilości sadzeniaków. Jedną bowiem z najważniejszych przyczyn spadku produkcji ziemniaków w Argentynie były zdegenerowanie się sadzeniaka krajowego.

## Złóż datki na L.O.P.P.

### Z kraju.

#### Za przykładem prof. Rybarskiego.

Donosiliśmy onegdaj, że prof. Rybarski odmówił podpisania indeksów studentom, którzy nie chcieli zająć miejsc, wyznaczonych im podczas wykładów. Pisma donoszą że takie same stanowisko zajął m. in. docent Jaroeki.

#### Trup w studni

W zabudowaniach Fr. Chyrka w Czeraku na Kaszubach dokonano makabrycznego odkrycia. Mianowicie znaleziono na dnie studni zwłoki 80-letniej staruszki. Dochodzenia w toku.

#### Część stropu budynku gimnazjum

w Stryju runęła na korytarz. Na szczęście nikt w ten czas korytarzem nie przechodził.

#### Sprawa samowolnych urlopów, udzielonych aresztantom.

Władze prokuratorskie sporządziły akt oskarżenia w ciekawej sprawie udzielania urlopów i niedozwolonych ulg, osobom

odbywającym kary w areszcie miasta Czeladź. Aresztanci komunikowali się ze światem zewnętrznym i korzystali z pełnej swobody. W sprawie tej odpowiadać będzie 5 osób z dozorcami aresztu: Kielbasińskim i Korgolem na czele.

## Ze świata

### Polski olbrzym Talun,

zaangażowany przez Zbyszka Cyganiewicza, przybył na M/S „Batory do Nowego Jorku. W porcie silacz wzbudził powszechną sensację i zainteresowanie prasy. Na morzu jednak w czasie podróży Talun czuł się bardzo nieswojo i nierzadko ulegał silnym atakom choroby morskiej. Po przybyciu do Nowego Jorku władze amerykańskie zabrały Taluna do obozu emigracyjnego na Ellis Island.

### Na stacji kolejowej w Moskwie wykryto bandę,

która od dłuższego czasu wykradała przesyłki bagażowe. Na czele bandy stał niejaki Bułanow Parszyn. Wysockość strat, poniesionych przez kolej, wynosi około 100,000 rb.

### W Kijowie odkryto pieczarę Mazepę.

W Kijowie w czasie robót ziemnych natknięto się na starą pieczarę, wybudowaną przez hetmana Mazepę. Specjalna komisja zabezpieczyła wejście do pieczary i zajęła się jej zbadaniem.

### Umarł i uniknął... kory Śmierci.

Z Hamburga donoszą, że zmarł tam w roku ub. przemysłowiec Paweł Kroenke dopuścił się przestępstw dewizowych na sumę 5 i pół miliona marek. M. in' Kroenke zdołał wywieźć do Holandii i umieścić w tamtejszych bankach 68 wielkich i 14 mniejszych sztab złota na ogólną sumę trzy i pół miliona marek. Za przestępstwa tego rodzaju ustawa o sobotażu gospodarczym przewiduje karę śmierci. Władze wdrożyły śledztwo celem wykrycia współników przestępstwa.

## Notowania giełdy zbożowej w Poznaniu.

z dnia 26. II. 1938 r. za 100 kg.

Zyto	20,40	20 65
Pszonica	26,25	26 75
Jęczmień	18,15	1 840
Owies	19,75	20 25
Mąka żytnia gat. I 0—50%	30 75	31,75
Mąka żytnia gat. I 0—65%	29 25	30 25
Mąka żytnia g. II 0—65%		
Mąka żytnia razowa 0—95%		
M. pszen. g. I 0 50%	43 50	44,—
M. pszen. g. IA 0-65%	40 50	41,—
M. pszen. g. II 30-65%	36,—	36,50
Otręby żytnie	13,50	14,50
Otręby pszenne	15,50	16 25
Gorzeyca	38,—	85,—
Groch Wiktoria	22,—	24,50
Groch Folgera	23,50	25,—

### Giełda pieniężna.

z dnia 28. II. 1938 r.

Na zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była utrzymana przy obrotach średnich.

Notowano:

Amsterdam	295,30
Bruksela	89,50
Londyn	26,47
Gdańsk	100,—

Mediolan	27,74
Nowy Jork	5,26,88
Nowy Jork-kabel	5,27,13
Paryż	17,27
Praga	18,50
Sztokholm	186,45
Zurych	122,60

Bank Polski płacił za:

dolary amerykańskie	5,24,—
dolary kanadyjskie	5,23,50
florenty holenderskie	294,30
franki francuskie	17,07
franki szwajcarskie	122 10
belgi belgijskie	89,25
funt angielskie	26 38
funt palestyński	25,95
guldeny gdańskie	99,75
korony czeskie	16,40
korony duńskie	117 60
korony norweskie	132 30
korony szwedzkie	135 80
liry włoskie	20,80
szylingi austriackie	90,—
marki fińskie	11,25
marki niemieckie	102,—
marki niemieckie srebrne	115,—

## Kronika miejscowa.

### Uporządkowanie poddaszy i strychów.

Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej państwa, wzywam wszystkich właścicieli i zarządców nieruchomości do uporządkowania w terminie do dnia 15-go marca 1938 roku strychów i poddaszy, a mianowicie usunięcia ze strychów wszelkich rupiec, starych mebli, szmat i materiałów łatwopalnych, oraz utrzymania poddaszy i strychów we wzorowym porządku.

Zarządzenie powyższe odnosi się do wszystkich realności prywatnych i publicznych.

Po dniu 15 marca br. Policja Państwowa przy współudziale Instruktora Straży Pożarnej stwierdza, czy niniejsze zarządzenie zostało należycie wykonane.

Niezastosowanie się do powyższego zarządzenia podlega w drodze administracyjnej karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 złotych, albo tym karom łącznie (art. 8 ustawy z dnia 15-go marca 1934 r.) o obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej (Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 742).

### Środa popielcowa wolna od zajęć szkolnych.

Środa, dnia 2 marca, z okazji przypadającego na ten dzień Popielca, jest w myśl obowiązujących przepisów, dniem wolnym od nauki w szkołach powszechnych i średnich.

## Balet Parnella.

W piątek dnia 4. III. 1838 r. o godz. 8 wiecz. w sali Hotelu Wielkopolskiego wystąpi tylko jeden raz po wielkich sukcesach po Europie słynny dziś Balet Parnella. Udział biorą: Zizi Halama, Feliks Parnell, Tadeusz Woliński, Danuta Dymiszewicz, Zbigniew Maciaszyk, przy fortepianie kompozytor Zygmunt Wiehler. W programie: maski — „umarł Maciek umarł” „Krakowiak” „Mi-



łocę H szpańska „Zaloty w Parku” „Praca i Zmysły” i tańce góralskie.  
Nadm enió wypadła że powyższy zespół zdobył pierwszą nagrodę na Olimpiadzie tanecznej w Berlinie w roku 1936.  
Bilety wcześniej do nabycia w księgarzni p. Pitki.

**Zgony.**

W ostatnim czasie zanotowano następujące zgony:  
Krystyna Panek, 11 dni,  
Maria Pietraszkowa, 82 lata,  
Maria Jędrzejewska 74 lata,  
Józef Langner, 12 lat,  
Józefa Duczmalowa, 64 lata,

**Roczne Walne Zebranie Kurk. Bractwa Strzeleckiego.**

Przebiegiem rocznej działalności istniejącego w Krotoszynie od r. 1667 Kurkowego Bractwa Strzeleckiego, było walne zebranie, które odbyło się dnia 21 lutego 1938 r. w Hotelu pod Białym Orłem.  
Zebranie zagal prezes p. Kaz. Bajerlein witając obecnych. Pamięć zmarłych członków ś.p. Ig. Stróżewskiego, Madroszkiewicza i Kończaka uczczono przez powstanie. Na przewodniczącego zebrania wybrano p. Antoszkiewicza na sekretarza p. St. Kustrzyńskiego. Wyczerpujące sprawozdanie z działalności Bractwa za rok 1937. przedłożył sekretarz p. Patalas, skarbnik p. Sekowski, komendant p. Szych i prezes p. Bajerlein. Pan A. Antoszkiewicz senior wniósł w imieniu Komisji Rew. wniosek o udzielenie absolutorium, co zebranie uchwaliło jednogłośnie. Skład zarządu pozostał ten sam. Po blisko 3 godz. rzeszowych obradach solwował przewodniczący zebranie składając zarządowi życzenia pożytecznej pracy w nowym roku sprawozdawczym.

**Zawody strzeleckie.**

Polski Zw. Strzelectwa Sportowego Zarząd Oddz. Powiatowego w Krotoszynie pod Wysokim Protektoratem Komitetu Honorowego w osobach Panów:  
Dyr. M. Byszewskiego, Prezesa Dr. J. Chosłowskiego, Hr. Dr. Z. Czarneckiego, Ksiejca O. Czartoryskiego, Posała Dr. M. Gładysza, Dyr. L. Hosińskiego, Dyr. C. Karaśkiewicza, Nacz. F. Krakowskiego, Ks. Prob. S. Ogródowskiego, S. Przyłuskiego, Nacz. Słwińskiego, Ks. Dziek. Sniatały, Pnk. W. Tyczynskiego, Hr. S. Tyszkiewicza, Starosty S. Wilimowskiego, Ks. Dziekana Zaleskiego.  
Organizuje w czasie od 6 marca do 3 kwietnia 1938 r. Powiatowe Powzeczne, Propagandowe Zawody Strzeleckie na F.O.N. i zakup broni sportowej dla Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego.  
Udział w zawodach biorą wszyscy Obywatele Rzeczypospolitej Polski bez żadnych ograniczeń oraz młodzież szkolna

Z DNIA na DZIEŃ  
**PODWOISZ**  
OBROT Y  
OGŁASZAJĄC SIĘ  
w Krotoszyńskim Oredowniku Powiat.

w następujących grupach i konkurencjach.  
a) Młodzież szkół powszechnych do lat 14 — 3 strzały z wiatrówki na 15 metrów, b) młodzież szkół średnich i zawodowych do lat 18 — 3 strzały z wiatrówki na 20 metrów względnie 3 strzały z broni sport. na 50 metrów, c) członkowie organizacji i niezrzeszeni od lat 18 — 3 strzały z broni sport. na 50 metrów względnie 3 strzały z broni wojsk. na 100 metrów.  
Strzelania odbywać się będą: dnia 6-go marca 1933 r.  
Krotoszyn a) dla szkół powszechnych z wiatrówek od godz. 10—12 na strzelnicy małokalibrowej w koszarach Hüllera (wejście od ulicy Fabrycznej), b) Dla szkół średnich i dokształcających z wiatrówki i karabinka sport. od godz. 10—12 na strzelnicy G. m. z. Państw. c) Dla członków organizacji i niezrzeszonych od lat 18 z karabinka sport. i z karabina wojsk. od godz. 13,30 do zmierzchu na strzelnicy Brzozowy Las.

Zduny a) Dla szkół powszechnych z wiatrówki od godz. 10—11 na strzelnicy P.W. b) Dla młodzieży szkół średnich, zawodowych, dokształcających i pozaszkolnej do lat 18 z wiatrówki i karabinka sport. od godz. 11—13 na strzelnicy P.W. c) Dla członków organizacji i niezrzeszonych od lat 18 z karabinka sport i karabina wojskowego od godz. 13,30 do zmierzchu na strzelnicy P. W.  
Pogorzela a) Dla szkół powszechnych z wiatrówki od godz. 10 — 12 na strzelnicy Kurkowego Bractwa Strzeleckiego. b) Dla młodzieży szkół średnich, zawodowych, dokształcających i poza szkolnych do lat 18 z wiatrówki i karabinka sport. od godz. 10—12 w strzelnicy P. i Wojak. c) Dla członków organizacji i niezrzeszonych do lat 18 z karabinka sport. i karabina wojsk. od godz. 13 30 do zmierzchu na strzelnicy Kurkowego Bractwa Strzeleckiego. (C.d.n.)

**Korytnica.**

W niedzielę, dnia 20. II. 1938 r. została oddana do użytku biblioteka rolnicza mieszkancom gromady Korytnicy i okolicy. Biblioteka ta ma posłużyć do uświadamiania rolnika także w spółdzielczości. Założycielem biblioteki jest pan A. Urbaniak z Raszkowa, który na ten cel ofiarował około 100 broszur. Przykład godny naśladowania.

**„Vesta”**  
Bank Wzajemnych Ubezpieczeń  
W POZNANI  
zawiera ubezpieczenia:  
na życie, od odpowiedzialności cywilnej, od następstw - wypadków i auto-casco.  
Bezpłatnych informacji i porad w wszelkich sprawach ubezpieczeniowych udziela:  
**ERWIN JABŁOŃSKI**  
inspektor  
KROTOSZYN, ul. Benicka 4 m. 6.

Szan. Obywatelstwo miasta Krotoszyna i okolicy donoszę uprzejmie że w dniu **4-go lutego** br. otwarłam w Krotoszynie w Rynku (Ratusz)  
**SKŁAD GALANTERYJNY**  
(Dawn. Stefański)  
Zwracam się przeto do Szan. Obywat. o łask. poparcie mego przedsiębiorstwa, zaś z mej strony starać się będę Szan. Klienciele jaknajstaranniej obsłużyć, przyczem polecam moje towary po cenach umiarkowanych.  
Z poważaniem  
**Irena Lisiakowa**  
Skład Galanteryjny - Krotoszya Ratusz

**GOSPODYNIA**  
dzielna szuka posady  
Oferty do Krot. Ored. Pow. pod „Gospodyni”  
**DZIEWCZYNA**  
do wszelkich prac domowych potrzebna od zaraz ewentl. 15 marca 1938 r.  
Zgłoszenia w Redakcji Krot. Ored. Pow.

**OCHRONIAMY DZIECI BEZROBOTNYCH**  
OD GŁODU I ZIMNA  
ZŁOŻ OFIARĘ NA KONTO BEZROBOCIA @ K. K. D. MIASTA KROTOSZYNA.

# WIELKA WYSTAWA ROBÓT RĘCZNYCH

## u TYKOCIŃSKIEGO!

Ręczne firany - kapy - obrusy - serwetki - poduszki artystycznie wykonane.

### WŁÓCZKI - WELNY

do robót ręcznych  
najwyższej jakości  
w najmodniejszych  
gatunkach i barwach.

Pierwszorządne nici do robót ręcznych.

Najnowsze włóczkowe żurnale,

Trwałość kolorów gwarantowana.

Wzory do robót ręcznych.

**Zwracam uprzejmą uwagę na sensacyjną dekorację**

Ażeby uniknąć naśladownictwa artystycznych dekoracji naszych okien sklepowych,  
wystawiam wszelkie robótki wewnątrz — w świetlicy, wejście przez magazyn.

**WYSTAWA dla Wszystkich!**

**Wszyscy na WYSTAWĘ!**

**„BAZAR“ W. TYKOCIŃSKI KROTOSZYN**  
Rynek 27 Tel. 36

**Augustyn Pflantz**  
Krotoszyn  
Telefon 125 Rynek 31  
Towary kolonialne  
i delikatesy  
Wina - Wódki - Likier.  
hurt — — detal

**Wiosna za pasem!**

Czas pomyśleć o garderobie.  
Garnitur skrojony modnie i wykonany fachowo  
zapewni

**FR. SUMELKA - Krotoszyn**  
Zdunowska 22. krojczy dyplomowany w Wiedniu Zdunowska 22.

Zapas świeżo zdobytych wiadomości w Wiedeńskiej Akademii Kroju  
zadowolony najwybredniejsze wymagania.

Zurnale angielskie i wiedeńskie.

Najnowsze desenia materiałów.

**Wódki - Wina - Likier**

**JAN STRÓZEWSKI - Krotoszyn**

Plac Wolności 4. róg Piastowskiej.

**Towary kolonialne i delikatesy.**  
Własna Palarnia Kawy.

Szan. klienteli donoszę uprzejmie  
że z dniem 15 I. przeniosłem mój

**ZAKŁAD KRAWIECKI**  
z Rynku Nr. 16 pod Nr. 22.  
(dom pana Biegańskiego).

Staraniem moim będzie jak dotąd  
tak i nadal Szan. klientelę jaknaj-  
lepiej obsłużyć przyczem polecam  
się łask. pamięci

**Władysław Miśkiewicz**  
mistrz krawiecki

**Dozbrojmy Polskę na Morzu!**